

150 anys de l'Acadèmia Mariana

L'Acadèmia Mariana de Lleida celebra avui el Certamen Marià en honor a la Verge Blanca de l'Acadèmia, una cita literària, artística i religiosa dedicada a la figura de Maria de Natzaret que és única al món. L'edició d'aquest any coincideix amb el 150 aniversari de l'Acadèmia, una de les institucions més antigues de la ciutat, una entitat amb un gran patrimoni cultural, arquitectònic i, sobretot, de devoció mariana i de pràctica cristiana que ens ajuda a portar el nom de Lleida més enllà de les nostres fronteres.

Per aquesta raó, i per posar en relleu la seva extensa i reeixida trajectòria, l'Ajuntament de Lleida va concedir a l'Acadèmia Mariana la Placa de la Paeria al mèrit cultural o artístic, que vàrem lliurar el passat mes de maig en l'acte que dóna inici a la Festa Major.

L'Acadèmia es va fundar el 1862 amb el propòsit d'enaltir la Verge per mitjà de la literatura. Des de llavors, s'ha dedicat a complir aquesta funció, impulsada pels sis directors que la institució ha tingut al llarg d'aquest temps: Josep Escolà, Josep Brugulat, Lluís Borràs, Josep Pallarol, Salvador Gené, Antoni Agelet i, des del 2011, Joan Viñas, exrector de la Universitat de Lleida. Per primera vegada és una persona laica qui està al capdavant de l'Acadèmia Mariana, un fet que realça l'important paper que la societat civil lleidatana va exercir en els inicis de l'entitat.

L'Acadèmia Mariana va néixer gràcies a l'empenta de mossèn Josep Escolà, que va rebre el suport sobretot de dos ciutadans seglars, Josep Mensa i el poeta i metge Lluís Roca, però també d'altres personalitats vinculades amb el moviment de la Renaixença a la ciutat. La devoció i la simbologia mariana sempre ha estat molt present a Lleida, amb la Verge Blanca de l'Acadèmia, la Mare de Déu del Blau i les verges trobades, Santa Maria de Butsènit i la Mare de Déu de Grenyana

Un dels principals símbols de l'Acadèmia és el magnífic edifici que l'acull, que ha estat i continua essent una gran Casa de Cultura en tots els sentits. Primer, pel contingut artístic de l'edifici, amb l'esplèndida capella de la Verge Blanca, d'estil gòtic florentí, i que mostra més de 200 obres d'art marià amb representacions de la vida de la Mare de Déu. És una obra única al món. També s'hi pot contemplar el magnífic lluernari de l'oratori de la Verge Blanca i el Paranimf -que es l'única gran sala del modernisme català a Lleida. Cal destacar, també, el patrimoni bibliogràfic de la institució, amb més de deu mil llibres marians, entre els quals hi ha incunables, manuscrits i exemplars únics.

Les mires culturals de l'Acadèmia Mariana han anat més enllà del contingut merament religiós i, en ocasions, l'entitat ha obert les seves portes a activitats molt avançades per a l'època. Com d'altres centres religiosos, durant el franquisme, l'Acadèmia Mariana va ser un espai de llibertat. Recordo, en particular, les projeccions de cinema d'Art i Assaig que vàrem organitzar des del Cineclub Lleida, del Centre Excursionista. Era el 1974 i amb aquelles sessions, l'Acadèmia es va imbuir de tota l'efervescència social i política d'una època on ja vàiem la democràcia com una fita possible. A l'Acadèmia Mariana es projectaven cada setmana pel·lícules de Buñuel, de Fellini i de Bergman, de Saura i del cinema rus o cubà. Les pel·lícules ens les presentaven a la mateixa sala figures tan notables com Romà Gubern o Jaume Magre, els quals després dirigien un col·loqui. Hi

assistia moltíssima gent, que compartia un gran ambient cinèfil i, també, de discussió i debat polític com era propi d'aquells anys.

L'Acadèmia ha complert 150 anys com una entitat dedicada en cos i ànima a la seva missió religiosa però oberta a la ciutat i als nous temps, al costat de la seva gent i, com hem vist, de la Cultura. La dedicació als moviments de joves i als esplais ha estat i és també un dels seus àmbits d'activitat. Gràcies per aquesta contribució i desitjo que puguem gaudir molts anys més d'aquest espai de convivència, de reflexió i de cultura que és l'Acadèmia Mariana.

Àngel Ros i Domingo, Alcalde de Lleida

Diari Segre, 7 d'octubre de 2012